

చెప్పనా? తా'త్తూ, తో'త్తూ.

తా'బేళ్ళంటే నాకు చిన్నప్పట్టుంచీ ఎంతోభయం. ఒక ముసలి రాత్రిపూట, రెణ్ణెల్లకిందట సత్యవతి కూర్మావ తారంలాగ ముడుచుకొని మూలుగుతూ 'రావిచెట్టు రావి చెట్టు' అని అరిచింది. నేను భూకంపంలా వణికిపోయేను. రావిచెట్టుఅంటే సత్యవతికి సింహస్వప్నం. రావిచెట్టుంటే నాకు త బేళ్ళు జ్ఞాపకం వస్తాయి. ఎందుకో చెప్పనా? పోనీ, తరవాత చెప్తాను.

పువ్వులమ్మినవూళ్లొ కట్టెలమ్మలేం అనుకుంటాం గానీ, నేను నా ఆత్మనే అమ్ముకున్నాను. నీకు తెలుసుగా నేనూ సత్యవతి మద్రాసుతో ఎలా కాపురం పెట్టేమో! ఈ మద్రాసులో మనుష్యులుకాదు నివసిస్తున్నది; గెద్దలు, రాబందులు, తో'డేళ్ళు—అదీ అసలైన నిర్వచనం—మద్రాసు నిండా తో'డేళ్ళు. తో'డేళ్ళు, తో'డేళ్ళంటే నాకు అమితమైన అసయ్యం, ఎందుకోభయం. మొన్నరాత్రికాలం చీకటి మంటలతో కాలిపోతున్న ట్టనిపించింది. సత్యవతికి నూటనాలుగు డిగ్రీలజ్వరం. నాకు ఆ జ్వరమంత ఆకలి. వైన చీకట్ల కుంభవర్షం. ఇద్దరం ముడుచుకుని పడుకొన్నాం. సత్యవతి కొనగొంతుకతో 'తో'డేళ్ళు తో'డేళ్ళు' అని అరిచింది. నేను దీపకళికలా, తుపానుతో తడిసినవాడిలా వణికిపోయేను. ఎందుకో చెప్పనా, పోనీలే రేపు చెప్తా.

వెంకట్రావు నన్ను తన కంపెనీలోంచి తగిలేశాడా, ఇక్కడా అక్కడా ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించి చివరకి బస్సు కండక్టరుగా కుదురుకొన్నాను. నాకు సంతృప్తికరంగానే ఉండేది. గానీ స్నేహితుల మొఖాలు? వెంకట్రావుకూడా ఒకసారి బస్సు ఎక్కాడు. 'ఎంగే సార్' అన్నాను. బిక్క చచ్చిపోయాడు. 'ఒక సారిస్' అన్నాడు. టిక్కట్టు చింపి ఇచ్చేను. 'కాతేజి చదువు చదివిన నువ్వు ఇంత నీచమైన ఉద్యోగానికి కుదురుకుంటా వనుకోలేదురా' అన్నాడు. 'రెండు లక్షల ఆస్తివున్న నువ్వు కారుఎక్కడం మానేసి బస్సులో ప్రయాణం చేస్తా వనుకోలేదురా' అన్నాను. 'తరవాత ఇంటికి రా' అన్నాడు. 'నువ్వే రా మాయింటి' కన్నాను. వచ్చేడు. 'ఏమిటా ఇంతహీనమైన ఉద్యోగానికి' అన్నాడు. 'నీదగ్గర మల్లా ఉద్యోగానికి వస్తా ననుకున్నావా? - ఏం ఇప్పుడు నా కొచ్చిన లోటుమిటి- జీతంమానాన జీతం, నావ్యసనాలకు సరి పడంత వైన దొరుకుతుంది.' దులిపేశాను. తిట్టేను. 'మీవం శానికి అపకీర్తి రా' అన్నాడు తోడేలు. తరవాత ఏమైందో చెప్పనా? పోనీ రేపుచెప్తాను.

తాబేళ్ళంటే నాకు చిన్నప్పట్నుంచీ హాడలు. ఎందుకో చెప్పనా? నిన్న సత్యవతిని బూడిదచేసి వచ్చాను. వెంకట్రావుకూడా వచ్చేడు. సానుభూతి కురిపించాడు. నేను వాణ్ణి తిట్టలేకపోయాను. 'రావిచెట్టు రావిచెట్టు' అని అన్నాను, ఈ మాటలు సత్యవతి చితిలోంచి వచ్చినట్టు అనిపించింది.

వెంకట్రావు మూర్ఖపోయినటు పాలి(?)పోయిన నిష్కమిం
చాడు. తోడేలు.

నీకు తెలుసా? పాతమాంబళంలో మాయింటి పెరట్లో
రావిచెట్టూ నుయ్యూ ఉండేవి. ఆ నూతులోనే సత్యవతి
పోనీలే తరవాత చెప్తాను. తాబేభూ తోడేభూ అంటే
నాకు చెడ్డభయం. వాటిని తప్పించుకొని బతకాలని ప్రయత్ని
స్తున్నా. ఎలాగో చెప్పనా? పోనీ రేపుచెప్తాను.

గాని ఒక్క (సంగతి నిన్నడగా లనుకొంటున్నా.
ఈపక్కనున్న చెరువులో తాబేభూ) లేవుకద?